da's
Willebroek

Bijeenroeping van de ocmw raad

Willebroek, vrijdag 16 oktober 2026

De voorzitter van de ocmw raad nodigt u uit om in zitting te vergaderen op dinsdag 27 oktober 2026 om 20:00.
Locatie: Raadzaal gemeentehuis, A. Van Landeghemstraat 99 Willebroek

AGENDA

Punten van de openbare zitting

Ondersteunende diensten

Centrale administratie

1. Notulen vorige vergadering

Financiën

2. Jaarrekening 2025 Gemeente en OCMW Willebroek – Besluit van de gouverneur

Bijzonder Comité Sociale Dienst

Lokaal opvanginitiatief

3. Verzoek opzeg lokaal opvanginitiatief

Algemeen

4. Terugkoppeling daklozentelling 2025
5. Vernieuwing verblijfskost, overeenkomsten en huishoudelijk reglement noodwoningen

Dirk Blommaert
Algemeen Directeur

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN * WILLEBROEK *

Eddy Moens
Voorzitter

da's Willebroek

Voorstellen van beslissing
Zitting van 27 oktober 2026

OPENBARE ZITTING

Punten van de openbare zitting

Ondersteunende diensten

Centrale administratie

1. Notulen vorige vergadering

Besluit:

Het verslag van de vorige vergadering van de openbare zitting van de raad voor maatschappelijk welzijn van 22 september 2026 wordt zonder opmerkingen goedgekeurd.

Financiën

2. Jaarrekening 2025 Gemeente en OCMW Willebroek – Besluit van de gouverneur

Motivering

Voorgeschiedenis

De jaarrekening 2025 van gemeente en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Willebroek werd vastgesteld en goedgekeurd in de gemeenteraad van 23/06/2026.

De jaarrekening 2025 en bijbehorende bijlagen werd overgemaakt aan de toezichthoudende overheid conform de voorgeschreven informatiekanalen.

Feiten en context

De jaarrekening 2025 van gemeente en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Willebroek werd goedgekeurd door de gouverneur van de provincie van Antwerpen op 22/9/2026.

Het besluit van de gouverneur moet ter kennisname gebracht worden op de eerstvolgende raad.

Juridische grond

Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 332, paragraaf 1, derde lid.

☐ ***Participatie***

☐Informeren

☐Consultatie en advies (inwoners, adviesraden, ...)

☐Co-creatie

☐Burgerinitiatief

Toelichting: nvt

Besluit:

De raad voor maatschappelijk welzijn neemt kennis van het besluit van de Gouverneur zoals in bijlage is toegevoegd.

Bijzonder Comité Sociale Dienst

Lokaal opvanginitiatief

3. Verzoek opzeg lokaal opvanginitiatief

Motivering

Voorgeschiedenis

OCMW Willebroek heeft sinds februari 2001 een lokaal opvanginitiatief voor de opvang van asielzoekers in het kader van materiële opvang en in conventie met het Federaal Agentschap voor opvang van asielzoekers, FedAsil. Het bestaan van het lokaal opvanginitiatief zorgde ervoor dat geen asielzoekers meer werden toegewezen aan de gemeente in financiële steunverlening in het kader van het toenmalige spreidingsplan voor asielzoekers.
Het lokaal opvanginitiatief groeide doorheen de jaren om dan in te krimpen tot de huidige negen plaatsen.
4 voor alleenstaande vrouwen en 5 voor alleenstaande mannen in respectievelijk de Dr. Persoonslaan 12-14 en de Zavelweg 30.
Voorbije tien jaar ving het lokaal opvanginitiatief meer dan 160 nieuwe bewoners op.

Feiten en context

De federale regering wil de opvang van mensen op de vlucht stroomlijnen. Ze kondigt kortere procedures en meer opvangcapaciteit aan, met een focus op collectieve centra. De hotelopvang verdwijnt en ook de Lokale Opvanginitiatieven (LOI's) worden geleidelijk afgebouwd zodra de instroom daalt. Verscheidene lokale besturen beslissen de werking van hun lokaal opvanginitiatief vervroegd stop te zetten.

Het is opportuun de overeenkomst met FedAsil in 2026 op te zeggen. De vernieuwde structuur van de sociale diensten maakte dat de LOI-begeleiders daar taken opnemen. Parallel biedt de stopzetting van het lokaal opvanginitiatief mogelijkheden om het daartoe bestemde patrimonium ruimer in te zetten.

In afwachting van formele opzegging, werden de beschikbare plaatsen in het LOI voorbije maanden niet meer opnieuw ingevuld. Op datum van verslag was nog één mannelijke bewoner in procedure aanwezig in het LOI. Bij de vrouwen waren alle bewoonsters al opgeschoven naar een tijdelijke doorstroomplaats.

De overeenkomst met FedAsil kan opgezegd worden middels een aangetekend schrijven met respecteren van een opzegtermijn van zes maanden.

Tijdens de opzegperiode worden plaatsen die vrij komen niet opnieuw opengesteld voor toewijzing door FedAsil. Op die manier ontstaat er een natuurlijke uitstroom. De vrijgekomen plaatsen worden systematisch ingezet als noodwoningen.

Juridische grond

Conventie 12040/4/6 tussen Federaal Agentschap voor opvang van asielzoekers (FedAsil) en OCMW Willebroek.

Adviezen – argumenten

De hoofdmaatschappelijk werker van Team Woonbegeleiding geeft advies de overeenkomst tussen Fedasil en OCMW Willebroek in functie van de uitbating van het lokaal opvanginitiatief op te zeggen met ingang van 01/11/2026 en de plaatsen van het LOI gedurende de opzegperiode verder te schorsen.

Het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst geeft positief advies aan de Raad voor Maatschappelijk Welzijn om de overeenkomst tussen OCMW Willebroek en FedAsil in het kader van de uitbating van het lokaal opvanginitiatief op te zeggen met invoegedatum van de opzeg op 01/11/2026.

Financiële gevolgen en communicatie

Wegvallen inkomsten FedAsil: origineel krediet 100.000 EUR (maximum ifv bezetting 9 plaatsen)
Tot 1/10/2026: 32.674,71 EUR door de systematische afbouw van de bestaande plaatsen in afwachting van opzeg

Visum : 0 nee 0 ja	**Visumnummer :**	**Dienstjaar :** [Vul dienstjaar in
Nr. MJP : 004643	**ARK:** 7407300	**Code beleidsveld:** 0903
Actie: AC000150	**Bedrag :** 100.000 EUR	

Wegvallen uitgaven LOI:

LOI Zakgelden

Visum : nee	**Visumnummer : /**	**Dienstjaar :** 2026
Nr. MJP : MJP003185	**ARK:** 6481030	**Code beleidsveld:** 0903
Actie: AC000150	**Bedrag :** 6.000 EUR	

LOI leefgelden

Visum : nee	**Visumnummer : /**	**Dienstjaar :** 2026
Nr. MJP : MJP003184	**ARK:** 6481020	**Code beleidsveld:** 0903
Actie: AC000150	**Bedrag :** 22.000 EUR	

Besluit:

Artikel 1
De raad voor maatschappelijk welzijn besluit de overeenkomst tussen OCMW Willebroek en Fedasil in het kader van de uitbating van het lokaal opvanginitiatief op te zeggen met invoegedatum van de opzeg op 1 november 2026.

Artikel 2
De plaatsen van het lokaal opvanginitiatief tijdens de opzegperiode verder te schorsen.

Algemeen

4. Terugkoppeling daklozentelling 2025

Motivering

Voorgeschiedenis

Situering
Om een gericht beleid te kunnen uitwerken rond dak- en thuislozen is monitoring essentieel. Systematische monitoring ontbrak lange tijd op Vlaams en federaal niveau.

In afwachting van een beleid op nationaal vlak wensten de Koning Boudewijnstichting en LUCAS Leuven een positieve impuls te geven aan dataverzameling en aan de bestrijding van dak- en thuisloosheid in het algemeen.

Hiervoor organiseerden Koning Boudewijnstichting en LUCAS KU Leuven samen met ULiège in 2020 vier tellingen in de steden Gent, Luik, Aarlen en de provincie Limburg.
Het project bestond uit twee luiken: enerzijds werd een handleiding uitgewerkt die in maart 2021 ter beschikking gesteld werd van alle Belgische gemeenten en steden om dak- en thuisloosheid op een uniforme manier te monitoren. Anderzijds werd deze handleiding getest in vier steden/regio's om zo tot de eerste concrete resultaten te komen.

In 2022 wensten de onderzoekers en de Koning Boudewijnstichting deze oefening verder te zetten en uit te breiden naar 10 bijkomende regio's, opnieuw samen met LUCAS KU Leuven en UC Louvain CIRTES, met bijkomende steun van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Er werd opgeschaald en geteld in zes verschillende regio's: Boom-Mechelen-Lier, Arrondissement Brugge, Midwest, Middenkust, zorgregio Kempen en Waasland. Ook in de Duitstalige Gemeenschap, een deel van Waals-Brabant en Doornik werd geteld.

De onderzoekers konden daarvoor rekenen op de steun en medewerking van 98 lokale besturen en 356 organisaties.

Regio Rivierenland vormde gezien de reeds bestaande bovenlokale samenwerking een interessante casus omdat het de mogelijkheid bood om aan te tonen dat dak- en thuisloosheid een niet louter stedelijk fenomeen is.

Bovendien bood de keuze voor het arrondissement de mogelijkheid het belang van bovenlokale samenwerking in de verf te zetten.

Om een goed beleid te voeren, is een zo volledig mogelijk zicht op de grootte en de diversiteit van de doelgroep noodzakelijk. De thuis- en daklozentelling is een belangrijke basis om verder beleid op te enten en acties op maat te ontwikkelen in wonen en welzijn in de regio en onderling af te stemmen.
Willebroek nam in 2022 deel aan de point-in-time daklozentelling en deze oefening werd herhaald op 17/10/2025.

<u>Wat is een point-in-time telling?</u>
Bij een point-in-time telling dakloosheid, worden op één specifieke dag die personen geteld, waarvan op dat specifiek ogenblik de situatie gekend is en voldoet aan de telcriteria zoals verderop beschreven.
De telling gebeurde anoniem maar om dubbele tellingen te voorkomen, werd gewerkt met een code gebaseerd op de leeftijd van de getelde personen en een combinatie van de eerste en laatste letters van hun namen.

De aanloop naar de telling behelsde een proces gespreid over 10 maanden met verschillende fasen:

Fase 1: Politieke goedkeuring door lokaal bestuur met aanduiding van telkens een lokale coördinator voor de telling

Fase 2: Installatie van een lokale stuurgroep bestaande uit de kernpartners van de telling in de regio.

Fase 3: Kick-off van de telling voor de lokale diensten, ruim voor de teldag met als doel de methode uit te leggen, draagvlak te creëren en te werven voor de effectieve telling.

Fase 4: Informatiesessies voor de deelnemende diensten een maand voor de teldag.

Fase 5: Voorbereidende straattelling. Indien gekozen werd voor een straattelling, worden in die fase buitenslaapplaatsen in kaart gebracht en vrijwilligers aangetrokken voor de telling. Er wordt dan 's nachts geteld zonder de rust en privacy te verstoren.

Fase 6: De teldag, bij voorkeur in dezelfde week als de straattelling. Georganiseerd in oktober (17/10/2025) om goed te kunnen vergelijken met eerdere tellingen in dezelfde periode

Fase 7: Bespreking van de resultaten met de telpartners met kans om feedback te geven over de eerste analyses.

Fase 8: Finalisering en eindrapportage en vanuit de lokale resultaten een extrapolatie voor Vlaanderen.

Criteria
De Europese ETHOS-typologie werd gehanteerd in een afgeslankte versie.
ETHOS staat voor European Typology on Homelessness and housing exclusion met bijzondere aandacht voor verborgen dakloosheid:

- wonen in een niet-conventionele woning
- tijdelijk bij vrienden of familie verblijven

De zeven typologieën in ETHOS-light zijn:

1. verblijf in openbare ruimte
2. verblijf in noodopvang (laagdrempelig en kortdurend)
3. verblijf in opvang voor thuislozen (duur < 1 jaar)
4. instellingsverlaters (langer moeten verblijven in zorg; gevangenis verlaten zonder woonst. Binnen de maand na de teldag weg moeten zonder oplossing of langer in de voorziening moeten blijven bij gebrek aan oplossing).
5. in niet-conventionele ruimte (tent, kraakpand, hut, caravan, garage, ...)
6. bij familie/vrienden
7. dreigende uithuiszetting (binnen de maand na de teldag-vonnis, onbewoonbaarheid, ongeschiktheid, opzegtermijn verlopen, opzeg eindigt binnen maand na de teldag-)

De te betrekken lokale diensten werden geïdentificeerd in 6 clusters:

- diensten voor dak-en thuisloze personen
- eerstelijnsdiensten (sociale diensten OCMW, CAW, Kind en Gezin, sociale dienst mutualiteit, wijkgezondheidscentra, ...)
- instellingen
- NMBS en politie
- laagdrempelige diensten (inloophuizen, sociale restaurants, buurtwerkingen, vrijwilligerswerkingen, ...)
- woonactoren

Feiten en context

Onderstaand worden de resultaten voor de regio Rivierenland opgelijst.
OCMW Willebroek telde op haar grondgebied 67 cliëntsystemen in dak-of thuisloosheid in de nacht van 16 op 17 oktober 2025.
Een meer globaal overzicht en toelichting kan bekeken worden op volgende link :
https://armoedebestrijding.be/tellingen-dak-en-thuisloosheid/

Resultaten Rivierenland
In de regio Rivierenland vond de teldag plaats op 17 oktober 2025, waarbij de toestand geteld werd zoals ze de nacht van 16 op 17 oktober gekend was.

De resultaten worden door de onderzoekers gepresenteerd op regio-niveau en zijn (nog) niet beschikbaar op gemeentelijk niveau.

De website van IGEMO vat de resultaten kort samen (https://igemo.be/meer-dak-en-thuisloosheid-in-rivierenland-waarom-een-structurele-aanpak-noodzakelijk-is/):

"In totaal namen 29 lokale besturen en 117 organisaties in 4 regio's deel, gaande van OCMW's en CAW's tot ziekenhuizen en sociale restaurants. In Rivierenland telden 49 organisaties en actoren mee en dat levert voor onze regio een gedetailleerd beeld op:

- *Er werden **1.374 dak- en thuisloze personen** geteld in de regio: **935 volwassenen** en **439 kinderen.***
- *De helft van de dak- en thuislozen is geboren in België.*

- ***66,7 procent van de getelde personen is man, 33,3 procent is vrouw**. Dertien personen verbleven in de openbare ruimte, allemaal mannen.*
- *Bijna **65 procent** van de volwassen in de regio verblijft in **tijdelijke opvang en tijdelijk verblijf of tijdelijk bij familie, vrienden of kennissen. Dat geldt ook voor bijna 80 procent van de kinderen.***
- *8,1 procent van de volwassenen verblijft in een woning met dreigende uithuiszetting.*
- *5,3 procent van de volwassenen verblijft in de **noodopvang**, waarvan 84 procent mannen.*
- *13,8 procent van de volwassenen verblijft in een instelling, waarvan twee derde mannen.*
- *9,4 procent van de personen is **acuut dakloos**. Dat betekent dat ze in de openbare ruimte verblijven of gebruiken maken van noodopvang, een garage, hun auto of een kraakpand.*
- *Meer dan een derde van de dak- en thuislozen hebben **mentale problemen**, meer dan een vijfde heeft **verslavingsproblematiek** en 10 procent heeft een verstandelijke beperking.*

"Deze cijfers onderstrepen dat het klassieke beeld van "de dakloze man op straat" de realiteit niet meer weerspiegelt. Dak- en thuisloosheid is vandaag veel diverser, vaak onzichtbaar en raakt ook kinderen, jongeren en vrouwen." – Koen Huyberechts – coördinator Welzijnskoepel Rivierenland

Hoe we naar de cijfers van dak- en thuisloosheid moeten kijken

De toename ten opzichte van 2022 is deels te verklaren door een bredere en betere samenwerking tussen organisaties. In Rivierenland namen deze keer meer actoren en diensten deel, waaronder ook instellingen die eerder niet betrokken waren. Maar een betere telling verklaart zeker niet alles. Wat ook en mogelijk nog meer meespeelt, zijn structurele factoren:

- *Een tekort aan betaalbare huurwoningen,*
- *Een steeds moeilijkere doorstroom vanuit opvang naar de reguliere woonmarkt,*
- *En de stijgende kosten van wonen en leven.*

Die tendensen zien we niet alleen in Rivierenland, maar in heel Vlaanderen en zelfs Europees.

Jongeren en kinderen in dak- en thuisloosheid

Jongvolwassenen die uitstromen uit jeugdhulp of instellingen blijken een uitgesproken risicogroep. De overstap naar zelfstandig wonen wordt steeds moeilijker, terwijl vangnetten vaak wegvallen op het moment dat begeleiding stopt. Voor kinderen betekent dak- en thuisloosheid vaak verhuizen van plek naar plek, onzekerheid en stress. Dat laat sporen na in hun welzijn, ontwikkeling en schoolloopbaan. Preventie en vroegtijdige begeleiding zijn hier cruciaal.

De hernieuwde ketenaanpak voor dak- en thuisloosheid

*De voorbije jaren is er in de regio sterk ingezet op nood- en nachtopvang. Die opvang is noodzakelijk, maar volstaat niet. Zoals ook lokaal wordt benadrukt: **dak, brood en bed bieden is belangrijk, maar niet genoeg**. Zonder perspectief op een stabiele woonplek en begeleiding dreigt opvang een eindstation te worden.*

*Daarom zetten de gemeenten in Rivierenland, ondersteund door doorgedreven samenwerkingen met CAW Rivierenland en de Welzijnskoepel, sterker in op een **ketenaanpak.** De vernieuwde ketenaanpak probeert hierop een antwoord te bieden via een gedifferentieerde aanpak, met focus op doorstroom en duurzaamheid, en door nauwer samen te werken met woonactoren, de sector geestelijke gezondheidszorg en armoedeorganisaties. In het nieuwe plan engageert elk bestuur zich om een aantal woningen ter beschikking te stellen binnen de ketenaanpak voor duurzame oplossingen. Die primeren nog steeds op acute nachtopvang. De hernieuwde ketenaanpak resulteert in drie pijlers:*

1. ***Preventie**, onder meer door tijdige opvolging van huurachterstanden en dreigende uithuiszettingen.*
2. ***Acute opvang en noodoplossingen**, wanneer mensen hun woning verliezen.*
3. ***Doorstroom en duurzaam wonen**, via begeleid wonen en doorstroomwoningen.*

*Dak- en thuisloosheid is geen individueel falen, maar het gevolg van kwetsbaarheid in combinatie met structurele tekorten op de woonmarkt. Er bestaat geen wonderoplossing, maar de richting is duidelijk: **woongerichte oplossingen**, op maat van diverse doelgroepen, met blijvende begeleiding."*

Onderstaande tabel toont de totalen van de telling en de eerste opvallende eigenschappen van onze regio, in het bijzonder het hoog aantal betrokken kinderen.

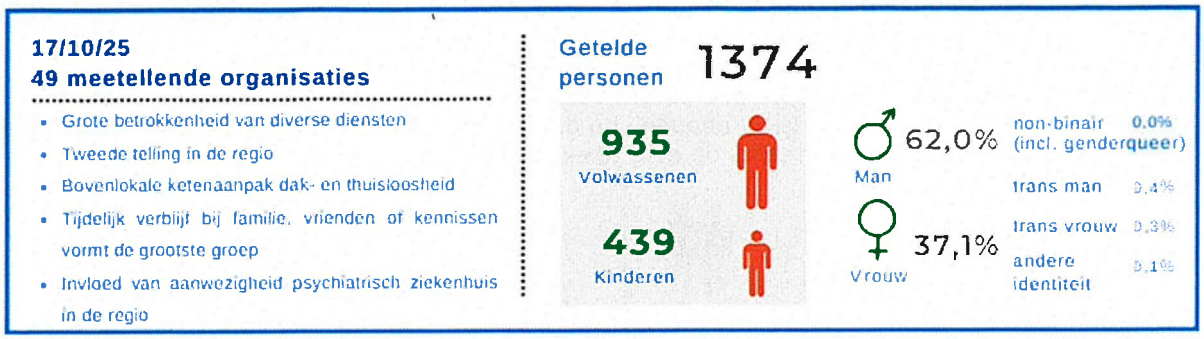

Gegevens die verder geregistreerd werden, waren:

- woonstituatie volgens EHOS-light
- gezinssamenstelling
- nationaliteit
- staat van het verblijfsrech bij niet-Belgen
- leeftijd
- de duur van de dak- en thuisloosheid
- mate waarin de dakloosheid acuut was en mate waarin het een housing first profiel betreft
- gezondheid - opgedeeld naar verslaving, fysieke beperking, verstandelijke beperking en chronische gezondheidsproblemen
- inkomen
- instellingsverleden

<u>ETHOS-Light</u>

Hier valt voor de regio Rivierenland op, dat een proportioneel groot aantal getelde personen zich in ETHOS 3,4 en 6 bevindt. In opvang voor thuislozen, in een instelling of bij familie, vrienden en kennissen. Een laag aantal werd geteld als met een verblijf in de openbare ruimte. Het aantal kinderen ligt hoog, in het bijzonder voor de categorie met opvang voor thuisloze personen (3).

Woonsituatie

ETHOS Light categorie	Volwassenen # 935	%	Waarvan mannen %	Waarvan vrouwen %	Kinderen # 439	%
1- In openbare ruimte	13	1,4	100,0	0,0	0	0,0
2- In noodopvang	50	5,3	84,0	16,0	12	2,7
3- In opvang voor thuisloze personen	276	29,5	50,0	47,8	281	64,0
4- In instelling	129	13,8	65,1	34,1	11	2,5
5- In niet-conventionele ruimte (garage, tent,...)	55	5,9	81,8	18,2	15	3,4
6- Bij familie/vrienden/kennissen	324	34,7	63,9	35,8	68	15,5
7- Dreigende uithuiszetting	76	8,1	56,6	43,4	52	11,8
Verblijfplaats onbekend op teldag, dak- of thuisloos 2 weken voordien	12	1,3	66,7	33,3	0	0,0

<u>Gezinssamenstelling, nationaliteit en leeftijd</u>

De cijfers tonen aan dat alleenstaanden, alleenstaanden met kinderen en koppels met kinderen de meest kwetsbare groepen zijn. Ten opzichte van de telling in 2022 zien we een minieme verschuiving van alleenstaande met kinderen naar partners met kinderen.

60% van de getelde personen had de Belgische nationaliteit en 50,2% was ook geboren in België. Van de niet-Belgen had 47,8% een tijdelijk en dus precair verblijfsrecht (significante stijging ten opzichte van 2022) en had 11,9 % een onwettig verblijf.
Wat leeftijd betreft is het duidelijk dat er, sterk vergelijkbaar met de telling in 2022, twee levensfases zijn die een groter risico inhouden op dak- en thuisloosheid: prille meerderjarigheid en de leeftijdscategorieën links en rechts op de grafiek rond veertig jaar.

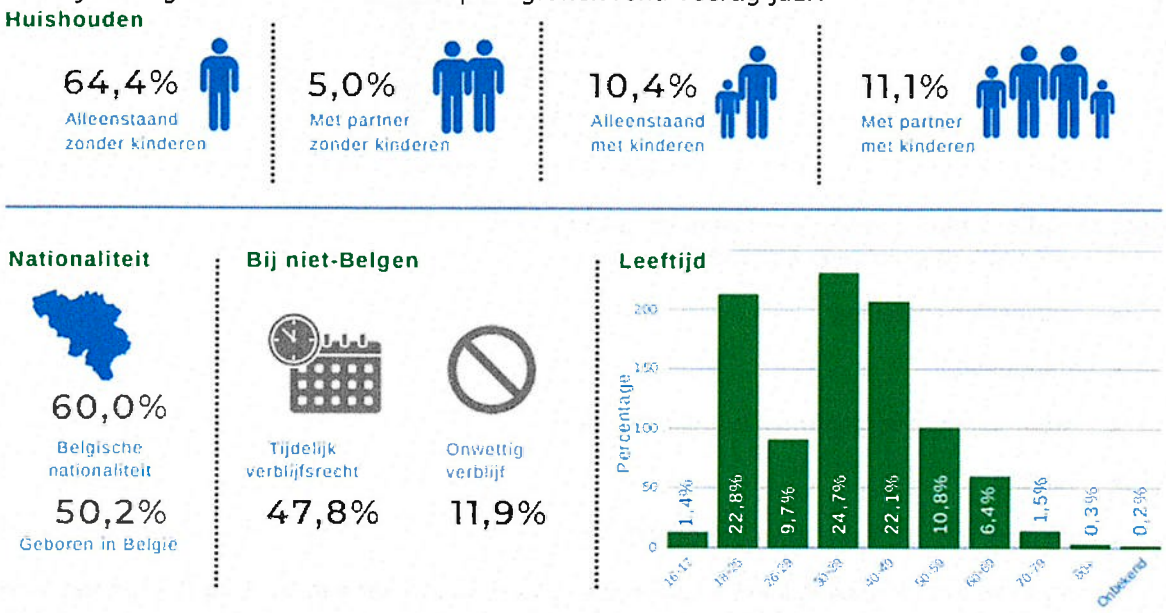

Duur

De gezamenlijke meerderheid van de getelde personen kende in 2022 een dak-of thuisloosheid van minder dan drie maanden tot een jaar, gevolgd door een ogenschijnlijk stabiel contingent personen die zich al langer dan een jaar/meerdere jaren in een situatie van dak-of thuisloosheid bevond.
In 2025 zien we een gelijkaardig beeld. Opvallend is dat bijna een tiende van de personen in dakloosheid beschouwd wordt als een housing first profiel (meer dan twee jaar dakloos en een (vermoeden van) een psychiatrische en/of verslavingsproblematiek.

Gezondheid

Mentale gezondheidsproblemen en verslaving zijn de twee meest duidelijke risicofactoren voor dak- of thuisloosheid. Een relatief groot aantal kent -vermoedelijk- geen gezondheidsproblemen. Verhoudingsgewijs kan een verband gesuggereerd worden tussen de groep met een verslavingsproblematiek en/of mentale gezondheidsproblemen en de groep mensen die langdurig dakloos zijn zoals geteld in de grafiek hierboven.

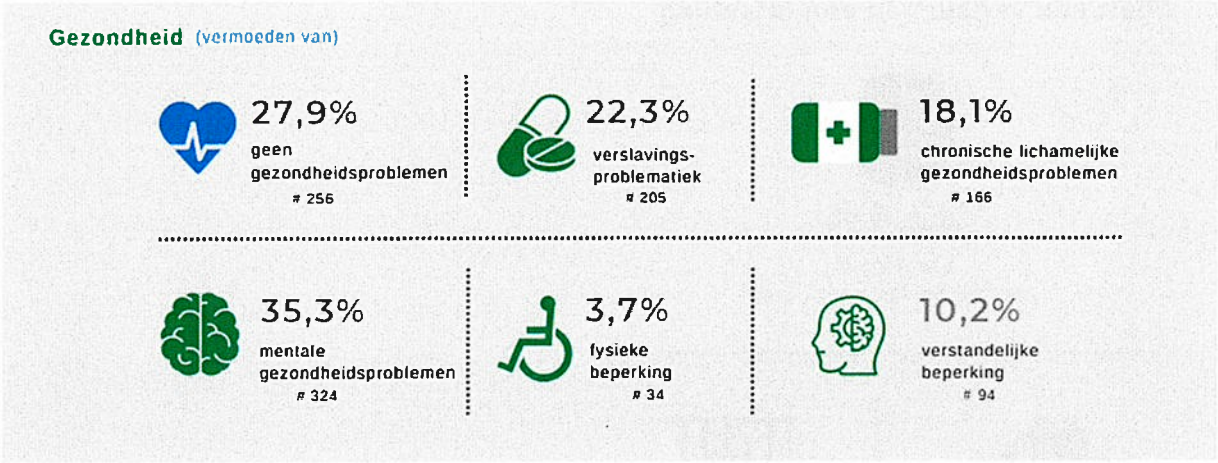

Inkomen

Een op vijf van de getelde personen heeft –verrassend?- een inkomen uit arbeid. De grote meerderheid moet zich beroepen op een vervangingsinkomen. Een sterke indicatie dat een stabiele verblijfplaats noodzakelijk is om tot activering te komen. Deze cijfers liggen in lijn met 2022.

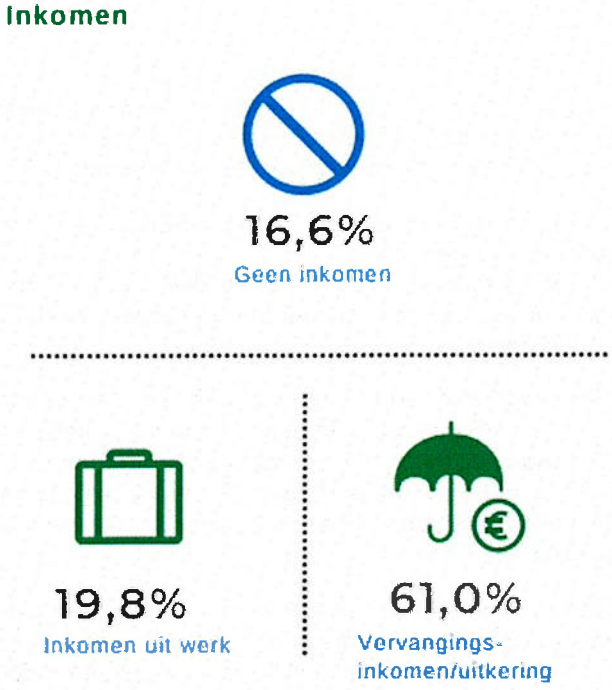

Instellingsverleden

Een relatief klein aantal getelde personen heeft een gekend verleden in een instelling. Niettemin valt op dat 22,4% een verleden heeft in psychiatrie en een kleiner aantal een verleden in de gevangenis. In 2022 was die verhouding omgekeerd. Dat bijna 10% een verleden heeft in jeugdhulp, is opvallend.

Heeft een verleden in een instelling

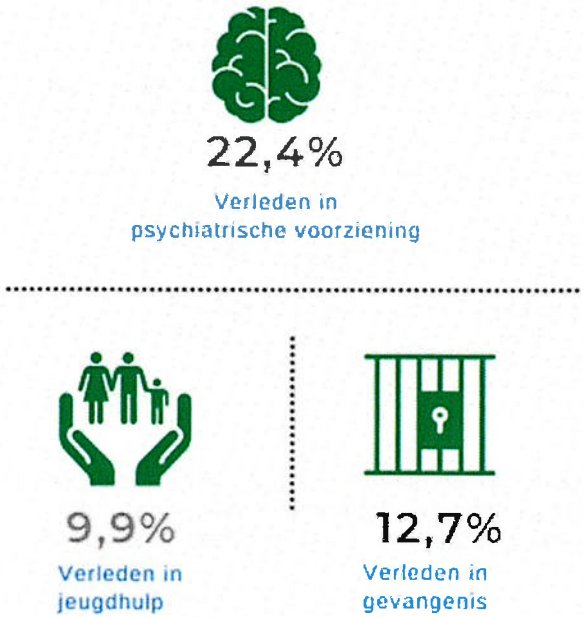

Het rapport geeft hier een aanbeveling:
"Intersectorale samenwerking is noodzakelijk voor deze doelgroep. Zoals bijvoorbeeld gezamenlijke trajecten met de psychiatrie, het welzijnswerk en woonactoren, waarbij wordt bekeken welke mogelijkheden er zijn voor personen die uitstromen: wat kunnen we voor hen betekenen en welke trajecten zijn haalbaar?"
Het rapport voor Rivierenland formuleert ter afsluiting vijf bemerkingen, gevoed door de focusgroep waar de eerste bevindingen aan werden voorgelegd:

1. Het hoge aantal minderjarige kinderen dat geconfronteerd wordt met dak- en thuisloosheid valt sterk op. De deelnemers geven aan dat steeds meer gezinnen met jonge kinderen in zeer precaire woonomstandigheden terechtkomen.

2. Deelnemers signaleren dat er binnen hun organisatie regelmatiger personen van 50 jaar en ouder een hulpvraag stellen. Deze groep bevindt zich vaak in een kwetsbare situatie en heeft bijkomende noden op vlak van gezondheid, inkomen of sociale ondersteuning. Bovendien geven deelnemers aan dat deze groep meer nood heeft aan woonoplossingen die beter aansluiten bij hun specifieke leefomstandigheden en ondersteuningsbehoeften, die verschillen van die van andere doelgroepen.

3. De deelnemers benadrukken dat huisvesting alleen niet volstaat om dak- en thuisloosheid duurzaam te doorbreken. Nazorg en langdurige begeleiding zijn volgens hen essentieel om te voorkomen dat personen opnieuw in woononzekerheid terechtkomen. Hoewel modellen zoals Housing First als waardevol worden beschouwd, geven deelnemers aan dat deze lokaal vaak moeilijk realiseerbaar zijn. In de praktijk verwatert het concept soms tot lichtere vormen van begeleiding, waardoor de aanpak minder effect heeft. De deelnemers pleiten daarom voor voldoende middelen en structurele ondersteuning om intensieve woonbegeleiding en nazorg mogelijk te maken, voor verschillende doelgroepen.

4. Tot slot benadrukken de deelnemers het belang van een sterkere samenwerking tussen verschillende diensten en sectoren. Dak- en thuisloosheid is immers een gedeelde verantwoordelijkheid die meerdere sectoren raakt, zoals geestelijke gezondheidszorg, welzijn, wonen en andere maatschappelijke dienstverlening. De deelnemers pleiten daarom voor een versterking van de regionale ketenaanpak waarbij verschillende partners, zoals welzijn, psychiatrie, politie, justitie en woonactoren, samen naar complexe situaties kijken, bijvoorbeeld tijdens een expertentafel. Door expertise te bundelen en casussen gezamenlijk te bespreken, kan volgens hen sneller gezocht worden naar duurzame oplossingen voor mensen met complexe problematieken.

Adviezen – argumenten

De veelheid aan daklozenproblematieken / precaire woonsituaties wordt in de hand gewerkt door gebrekkige toegang tot een betaalbaar, kwalitatief woonaanbod alsook door de beperkte woonvaardigheden van een erg kwetsbare doelgroep.
De hoofdmaatschappelijk werkers stellen vast dat er duidelijk een hoge nood is aan zowel infrastructuur als begeleiding en formuleren volgende adviezen:

1. Woningen voor grotere gezinnen : er dient, in samenwerking met zowel Woonmaatschappij Rivierenland als met de private huurmarkt, ingezet te worden op een aanbod aan woningen voor grotere gezinnen (met meer dan 3 kinderen). Grotere gezinnen worden gedwongen op de private markt te huren tegen hogere huurprijzen. Vaak geeft dit aanleiding tot het niet kunnen betalen van deze hoge huur waardoor uithuiszetting dreigt. Deze gezinnen komen dan vaker in huizen terecht die niet voldoen aan de nodige capaciteit en ze worden vaker slachtoffer van huisjesmelkerij. Gezien er ook geen opvang mogelijk is voor grote gezinnen brengt dit bij uithuiszetting heel wat problemen (opsplitsen van gezinnen, hoge hotelkosten,...) met zich mee en dient hier zeer intensief gewerkt te worden richting opvang en daaropvolgend perspectief.

2. Er is nood aan in het lokaal bestuur ingebedde Housing First-werking voor chronisch daklozen (vaak psychiatrische patiënten in combinatie met een verslavingsproblematiek). Ook in Willebroek hebben we profielen die nood hebben aan Housing First. Er is nood aan woningen voor mensen die een serieuze rugzak met zich meedragen en waar een stabiele woonsituatie rust moet brengen, vooraleer alle andere problemen aangepakt kunnen worden. Deze nood dwingt ons te zoeken naar samenwerking en doorontwikkeling van de eigen werking. Het OCMW zet in 2026 reeds in op twee Housing First-plaatsen in het kader van de ketenaanpak dak- en thuisloosheid in de regio. In de toekomst is het raadzaam, gezien de verzwaring van de lopende profielen, in te zetten op daartoe aangepaste woningen / woon-units en bijhorende gespecialiseerde begeleiding. Alleen op die manier kunnen we een voldoende gemengd en veilig aanbod creëren.

3. Langdurige (residentiële) opvang van mensen met minder woonvaardigheden, zeker ook voor jongvolwassenen die onvoldoende vaardigheden van thuis uit meekregen. Over de hele regio merken we hier een gebrek, moeilijke toegankelijkheid en wachtlijsten. De hoofdmaatschappelijk werkers adviseren hier verdere uitbouw van de (al dan niet al bestaande) samenwerking met daarin gespecialiseerde organisaties zoals Kaizen, Youth at Risk e.a.

4. Tijdelijke opvang blijft noodzakelijk tot doorgestroomd kan worden naar een gepaste woonoplossing. De ketenaanpak dak- en thuisloosheid is hier een cruciale component in samenspel met het lokaal toewijzingsreglement sociale huur en in combinatie met de eigen noodwoningen. De eigen noodwoningen behouden garandeert noodzakelijke flexibiliteit op het terrein. Behoud van de plaatsen in eigen patrimonium is noodzakelijk.

5. Woonbegeleiding : er is uitbreiding nodig in hulpverleners die een intensief woontraject kunnen lopen, residentieel en ambulant, tot mensen voldoende zelfredzaam zijn. Jeugddorp / Kaizen, het CAW, onze eigen teams sociale dienst en woonbegeleiding, Aanzet en onze thuiszorgdiensten verzetten bergen werk maar het is, zo blijkt opnieuw uit de cijfers voor onze regio, onvoldoende. Volgehouden, consistente en groeiende personeelsinzet is noodzakelijk in het woonthema. Het Team Woonbegeleiding heeft behoefte aan een extra medewerker om te komen het geheel van de taken die er liggen kwalitatief uit te voeren. Het Team zet in op preventie van dakloosheid en werkt curatief waar dat niet kan. Er ontstaat door de outreachende inzet van het team een breder zicht op het geheel aan problematieken in het kader van onbewoonbaarheid, huurachterstallen, vervuiling en samenlevingsproblematieken. Een ruimer zicht nodigt uit tot een ruimere inzet.

6. Naast begeleiding in alles wat met wonen te maken heeft, is ook financiële ondersteuning verder noodzakelijk om de woonkansen van onze inwoners te verbeteren en te helpen garanderen dat een bekomen woonst ook behouden kan blijven

Financiële gevolgen & communicatie
NVT

☐ ***Participatie***
NVT

Besluit:

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn neemt kennis van de daklozentelling en de bijhorende adviezen voor regio Rivierenland in 2025

5. Vernieuwing verblijfskost, overeenkomsten en huishoudelijk reglement noodwoningen

Motivering

Voorgeschiedenis

We voorzien een aanbod aan noodwoningen voor alleenstaanden (uitzonderlijk koppels) en woningen voor gezinnen die instromen uit een precaire woonsituatie of dak- en thuisloosheid.

Vandaag is het zo dat de eerste zes maanden van verblijf een basisprijs + kosten gevraagd werd, die bij verlenging van het verblijf na 6 maanden werd opgeschaald naar een basisprijs + kosten conform de referentiebudgetten van CEBUD (REMI).

De manier van kijken naar de (functie van de) noodwoningen, de daaraan verbonden prijzen en de manier waarop het geheel past in de ketenaanpak voor dakloosheid is aan herziening toe, volgend en aanvullend op de herstructurering van de sociale diensten.

Feiten en context

We stelden vast dat onze overeenkomsten, die historisch telkens werden aangepast en uitgebreid naargelang voorbije noden, niet meer voldeden voor een steeds complexer wordend speelveld wat wonen betreft.

De wens bestond:

- de overeenkomsten juridisch sterker te maken zodanig dat bij problemen met bewoners vlotter kan overgegaan worden tot uithuiszetting
- de inhoud van de begeleidingsovereenkomst af te stemmen op de inhoud van de begeleidingsovereenkomst bij Woonland ifv versnelde toewijzing
- het geheel op die manier dichter bij elkaar te brengen in het kader van de ketenaanpak dak- en thuisloosheid
- te komen tot een marktconforme prijszetting van bij de start van de bewoning om de kloof met de reguliere woningmarkt kleiner te maken

Er werden drie nieuwe standaarddocumenten uitgewerkt die, na inwinning van advies bij en correctie door de juridische cel, voor goedkeuring worden voorgelegd. De documenten zijn elk gebaseerd op delen van voorbeelden van andere besturen en advies van Wonen Vlaanderen en eigen opzoekwerk.

- begeleidingsovereenkomst: iedere bewoner krijgt een begeleidingsovereenkomst die integraal deel uit maakt van de overeenkomst bezetting ter bede. De zelfredzaamheidsmatrix die daarin gebruikt wordt, komt overeen met de zelfredzaamheidsmatrix gebruikt in het Lokaal Toewijzingsreglement in functie van versnelde toewijzing. De begeleidingsovereenkomst omvat concrete en praktisch te evalueren stappen die verwacht worden van de bewoner in functie van stabilisering en uitstroom

- vereenvoudigde zelfredzaamheidsmatrix: in navolging van de begeleidingsovereenkomst die bij versnelde toewijzing bij de sociale woningmaatschappij wordt gehanteerd, gebruiken we een op wonen gerichte, vereenvoudigde zelfredzaamheidsmatrix om een foto te maken van de situatie van de cliënt voor opstart van de bewoning, tijdens en bij uitstroom. De zelfredzaamheidsmatrix maakt integraal deel uit van de begeleidingsovereenkomst en wordt minstens bij elke verlenging van het verblijf hernomen

- huishoudelijk reglement: dit reglement gaat dieper in op de algemene gedragsregels van bewoning en de omgang met het gebouw, begeleiding, medebewoners en derden

- bezetting ter bede: dit document regelt de modaliteiten van het verblijf naar kostprijs, kosten, na te leven voorwaarden, start en einde van de overeenkomst, etc.

De drie documenten verwijzen naar elkaar. De inhoud overlapt op een zodanige manier dat de documenten één geheel vormen. Een schending van het ene houdt zo meer dan vroeger ook een schending van het andere in en moet ons meer juridische grond geven bij het beëindigen van de overeenkomst.

Voorstel is de nieuwe overeenkomsten steeds toe te kennen voor een periode van zes maanden, één maal verlengbaar met zes maanden. Met ruimte voor uitzonderingen afhankelijk van de aard van de bewoner en zijn omstandigheden. Team Woonbegeleiding, de Sociale Dienst en hun partners mikken erop een verblijf maximaal een jaar te laten duren om doorstroom te garanderen. Dat betekent dat het tempo even hoog zal liggen als de bereidheid om waar dat niet gehaald wordt gemotiveerd over te gaan tot gedwongen vertrek uit de woning.

Voor wat betreft de maandelijkse prijs van de bezetting is voorstel van bij de start van de bewoning een marktconforme prijs te vragen gebaseerd op REMI en daarbij in rekening te brengen:

- huurprijs conform private woningmarkt
- nutsvoorzieningen (in zover inbegrepen en niet door de bewoner zelf af te sluiten)
- afvalbeheer
- televisie en internet (in zover inbegrepen en niet door de bewoner zelf af te sluiten)

Een simulatie geeft het volgende resultaat op datum van verslag afhankelijk van de gezinssamenstelling van de bewoners. De tabel wordt gedeeld ter illustratie, gezien de mogelijke individuele verschillen en hun bijhorend REMI-resultaat:

	Basisprijs	Kosten	Totaal per maand
Alleenstaande	696,85	208,66	905,51
Koppel	774,9	277,02	1051,92
Alleenstaande met 1 kind	774,9	243,62	1018,52
Alleenstaande met 2 kinderen	774,9	266,89	1041,79
Alleenstaande met 3 kinderen	813,91	304,04	1117,95
Alleenstaande met 4 kinderen	813,91	354,69	1168,6
...			
Koppel met 1 kind	813,91	312,2	1126,11
Koppel met 2 kinderen	813,91	346,52	1160,43
Koppel met 3 kinderen	830,64	385,84	1216,48
Koppel met 4 kinderen	830,64	415,32	1245,96
...			

Juridische grond

- organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk welzijn, hoofdstuk IV taken van het OCMW
- wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's
- artikel 23 GW bepaalt dat iedereen het recht heeft een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid, waaronder het recht op behoorlijke huisvesting
- de Vlaamse codex Wonen van 2021 legt aan de Vlaamse overheid en de lokale besturen een belangrijke rol op in het woonbeleid

Adviezen – argumenten

Op advies van de hoofdmaatschappelijk werker van Team Woonbegeleiding goedkeuring te verlenen aan de begeleidingsovereenkomst, overeenkomst bezetting ter bede en het huishoudelijk reglement.
Op advies van de hoofdmaatschappelijk werker van Team Woonbegeleiding goedkeuring te verlenen aan de prijsberekening en verblijfstermijn voor de noodwoningen.

Financiële gevolgen en communicatie

Toekenning van een plaats in een noodwoning maakt deel uit van een individuele beslissing in het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst. De inkomsten zijn voorzien in de budgetten van het meerjarenplan.

Besluit:

Artikel 1 :
De Raad voor Maatschappelijk Welzijn verleent goedkeuring aan de begeleidingsovereenkomst voor de noodwoningen, de overeenkomst bezetting ter bede en het bijhorende huishoudelijk reglement.

Artikel 2 :
De Raad voor Maatschappelijk Welzijn verleent goedkeuring aan de nieuwe prijsberekening en verblijfstermijn voor de noodwoningen.